

Retssikkerheden er udfordret...!

Under Direktør Jesper Lok indførte DSB et nyt opfølgningssystem for signalforbikørsler kendt som Matrixen. Systemet skulle sikre en mere ensartet behandling af forbikørsler. LPO DSB var meget kritisk over for systemet, og det viste sig hurtigt, at Matrixen fik karakter af et forfølgelsessystem hvor trusler og straf er blevet dagens orden.

I 2014 var emnet på Trafikstyrelsens årlige sikkerhedskonference sikkerhedskultur. Her gjorde nogle af Europas dygtigste eksperter i sikkerhed og sikkerhedskultur kraftigt opmærksom på, at et straffesystem i sikkerhedssager var direkte til skade for sikkerheden. I stedet skal sikkerhedssager behandles således, at al relevant information i en sag kommer frem, så eventuelle fejl og mangler bliver fuldt belyst, så virksomhedens sikkerhedsafdeling kan tage de rette beslutninger for at forhindre en gentagelse. Dette system er kendt som "*Den lærende organisation*".

Da Jesper Lok forlod virksomheden, meddelte den nye ledelse i DSB, at Matrixen skulle afskaffes, og et nyt system efter principperne i "*Den lærende organisation*", skulle udarbejdes. Indtil et nyt system var på plads, ville Matrixen dog blive. LPO DSB var meget tilfreds med denne udmelding.

LPO DSB havde en forventning om, at når nu ledelsen meldte ud, at Matrixen var et dårligt system, så ville Matrixen blive fortolket anderledes, således at der ville blive lagt mere vægt på åbenhed i stedet for på forfølgelse og straf. Stor er forundringen derfor, da det desværre viser sig, at fortolkningen af Matrixen er strammet kraftigt, og at alle metoder bruges for at en anklaget kommer ud af en sag med så høj straf som muligt. For at sikre dette, har DSB ændret metode for sagsbehandling uden at oplyse det på forhånd, brugt urigtige oplysninger og afgørelser, der alene bunder i påstand mod påstand. I en enkelt sag har DSB endda anerkendt, at den sikkerhedsregel, som lokomotivføreren angiveligt skulle have overtrådt, kunne være tydeligere skrevet. LPO DSB har gentagne gange gjort opmærksom på disse forhold. På trods af dette, har DSB, i alle tilfælde, holdt fast i, at den højst mulige straf skal anvendes.

Der skal ikke herske tvivl om, at vi lokomotivførere nok skal leve op til vores ansvar, også når der er lavet fejl. Men vi forlanger at blive behandlet ordentligt. Vi lever i en retsstat, hvor al rimelig tvivl skal komme den anklagede til gode, og hvor en eventuel straf skal bunde i dokumenterede fakta og stå i rimeligt forhold til "forbrydelsens" karakter. Det er, efter LPO DSBs opfattelse, ikke tilfældet i dagens DSB.

Disse forhold er den konkrete årsag til, at LPO DSB er meget skeptisk over for ledelsens ønske om at indføre "*Den lærende organisation*". I praksis har DSB vist, at et er fine ord, noget andet er handling.

Vi kan konstatere, at alt hvad en lokomotivfører siger **VIL** blive brugt mod vedkommende. På den dystre baggrund må vi opfordre til altid at medbringe en bisidder til tjenestelige samtaler og gøre opmærksom på, at i et retssamfund har den anklagede ikke pligt til at inkriminere sig selv. (at kaste skyld på sig selv).

Denne leder er skrevet med beklagelse. Vi havde en forventning om, at DSB ville lytte til rimelige argumenter. Det er LPO DSBs opfattelse, at en oprigtig tilgang til "*Den lærende organisation*" er den eneste rigtige metode for behandling af sikkerhedssager. Akkurat som Trafikstyrelsens konference slog fast i 2014.